

Saksbehandler:
Inger Therese Svendsrud

Forslag til forskrift om informasjonssikkerhet, tilgangsstyring og tilgang til helseopplysninger i behandlingsrettede helseregistre - høring

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Hovedutvalg for helse, omsorg og sosial	06.09.2010	026/10

Vedlegg:

Dok.dato	Dok.ID	Tittel
27.08.2010	160603	Høringsuttalelse behandlingsrettede helseregistre19 8 2010.doc

Administrasjonens forslag

Forskriftsforslaget synes samlet sett å ivareta formålsparagrafens intensjon om informasjonssikkerhet mer enn en forsvarlig og effektiv helsetjeneste. Mange av forslagene for ivaretagelse av informasjonssikkerhet er gode, men vil i en ressursknapp, travel døgnbasert tjeneste med begrenset tilgang til systemeier, ikke være mulig å gjennomføre i praksis. Dette kan gi risiko for begrensede tilganger, manglende muligheter for journalføring og elektronisk samhandling som kan sette pasienters liv og helse i fare. Det er en forutsetning at staten finansierer etablering av systemer, overordnet struktur, håndtering av tilganger og økt ressursbruk. Dette vil i noen grad kunne bøte på disse manglene ved forslaget.

Det kan synes som om ønsket om å lage en felles forskrift for virksomheter av svært ulik størrelse, har medført at myndighetskravene er lagt på et nivå som fordrer en struktur og ressurser som ikke finnes i mindre kommuner og andre mindre virksomheter som for eksempel fastleger og legevakt.

De tekniske sikkerhetsmekanismene er mange og gode, og de forbedres fortløpende. Forutsatt at systemutviklere og IT-personell utnytter de mulighetene teknologien gir og at systembrukere/databehandlere får kunnskap i å bruke disse, bør den tekniske delen av de sikkerhetsmessige aspektene være tilfredsstillende ivaretatt i forslaget til forskrifter.

- Det må sikres at personvernet ivaretas fullt ut.
- Staten bør utarbeide opplæringsplaner for implementeringen, herunder holdningsskapende arbeid blant all helsepersonell, IK prosedyrer og intern og ekstern informasjon
- Kommunene må gis full kompensasjon for innføring av tilgangen til helseregistrene
- Staten må sikre at det utarbeides et rammeverk for utveksling av data mellom databasene i de ulike EPJ-systemene
- Utgitt Norm for personvern osv må samordnes gjeldende lovverk
- Bruk av Norsk helsenett bør være kostnadsfritt for kommunene

Ut fra en helhetsvurdering av forslaget, finner Horten kommune at reglene i praksis vil være for tids- og ressurskrevende både på system- og tilgangsnivå. Resultatet av dette kan enten bli at reglene ikke etterlevs eller at informasjonsdeling er så vanskeliggjort at formålet med forskriften ikke oppnås.

06.09.2010 Hovedutvalg for helse, omsorg og sosial

Vedtak:

Horten kommune viser til høringsuttalelsen fra 12kommunesamarbeidet i Vestfold.

Forskriftsforslaget synes samlet sett å ivareta formålsparagrafens intensjon om informasjonssikkerhet mer enn en forsvarlig og effektiv helsetjeneste. Mange av forslagene for ivaretagelse av informasjonssikkerhet er gode, men vil i en ressursknapp, travel døgnbasert tjeneste med begrenset tilgang til systemeier, ikke være mulig å gjennomføre i praksis. Dette kan gi risiko for begrensede tilganger, manglende muligheter for journalføring og elektronisk samhandling som kan sette pasienters liv og helse i fare. Det er en forutsetning at staten finansierer etablering av systemer, overordnet struktur, håndtering av tilganger og økt ressursbruk. Dette vil i noen grad kunne bøte på disse manglene ved forslaget.

Det kan synes som om ønsket om å lage en felles forskrift for virksomheter av svært ulik størrelse, har medført at myndighetskravene er lagt på et nivå som fordrer en struktur og ressurser som ikke finnes i mindre kommuner og andre mindre virksomheter som for eksempel fastleger og legevakt.

De tekniske sikkerhetsmekanismene er mange og gode, og de forbedres fortløpende. Forutsatt at systemutviklere og IT-personell utnytter de mulighetene teknologien gir og at systembrukere/databehandlere får kunnskap i å bruke disse, bør den tekniske delen av de sikkerhetsmessige aspektene være tilfredsstillende ivaretatt i forslaget til forskrifter.

- Det må sikres at personvernet ivaretas fullt ut.
- Staten bør utarbeide opplæringsplaner for implementeringen, herunder holdningsskapende arbeid blant all helsepersonell, IK prosedyrer og intern og ekstern informasjon
- Kommunene må gis full kompensasjon for innføring av tilgangen til helseregistrene
- Staten må sikre at det utarbeides et rammeverk for utveksling av data mellom databasene i de ulike EPJ-systemene
- Utgitt Norm for personvern osv må samordnes gjeldende lovverk
- Bruk av Norsk helsenett bør være kostnadsfritt for kommunene

Ut fra en helhetsvurdering av forslaget, finner Horten kommune at reglene i praksis vil være for tids- og ressurskrevende både på system- og tilgangsnivå. Resultatet av dette kan enten bli at reglene ikke etterleves eller at informasjonsdeling er så vanskeliggjort at formålet med forskriften ikke oppnås.

Møtebehandling:

Terje Randem fremmet følgende tilleggsforslag:

Horten kommune viser til høringsuttalelsen fra 12kommunesamarbeidet i Vestfold.

Votering:

Administrasjonens forslag med Randems endringsforslag enstemmig vedtatt.

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn

Det vises til høringsbrev av 10.5.2010 med høringsfrist 10.september 2010 med vedlagt høringsnotat

<http://www.regjeringen.no/nn/dep/hod/Dokument/Hoyringar/Hoyringsdokument/2010/Horing-av-forslag-til-forskrift-om-informasjonssikkerhet-tilgangsstyring-og-tilgang-til-helseopplysninger-i-behandlingsrettede-helseregistre/Horingsnotat.html?id=604372>

Bedre og mer effektivt samarbeid mellom de ulike aktørene i helsetjenesten er avhengig av sikre systemer for EPJ (elektronisk pasientjournal). Samhandlingsreformen tok opp dette temaet som en av forutsetningene for å lykkes. Pasientopplysninger er imidlertid svært sensitive mht personvern og taushetsplikt.

Faktiske forhold

Det vises til vedlagte forslag til høringsuttalelse fra et arbeidsutvalg nedsatt av 12-kommunesamarbeidet i Vestfold, pleie- og omsorgsnettverket.

Lover og forskrifter

Kommunehelsetjenesteloven
Spesialisthelsetjenesteloven
Sosialtjenesteloven
Lov om personvern

Vurderinger

Forskriften stiller store krav til systemer før pasientinformasjon kan deles. Dette gjelder både innenfor egen virksomhet og mellom de ulike enhetene i en samlet helsetjeneste. Slik bestemmelsene er utformet, sørger de for at personvernet blir godt ivaretatt dersom kravene blir fulgt.

Utfordringen i forskriften er hva som er mulig å gjennomføre ut fra ressurser og kompetanse i daglig drift og pasientenes tillit til at sensitive informasjon ikke kommer på avveie.

I kommunen vil informasjonsdeling stille relativt store krav til ressurser både mht til personell og system. Umiddelbart kan en også se utfordringen med at kravene i kapittel II og III oppfylles, men at disse i praksis ikke følges fordi systemet blir for tungvint og komplekst. En annen utfordring er at det gis tilgang til pasientinformasjon etter retningslinjene, men at tilgangskontrollen ved avslutning blir for svak og sikkerhetssjekk/sporing ikke blir utført.

Kommunal helsetjeneste er bl.a. preget at mange aktører som trolig faller inn under begrepet "virksomheter" i det aktuelle regelverket. Dette er døgkontinuerlige tjenester, ofte med begrenset tilgang til IT-kyndig personell i store deler av døgnet/uken. Mange aktører bidrar i kortere og lengre perioder med helsehjelp overfor samme pasient i akutsituasjoner. Dette skjer ofte utenom ordinær arbeidstid. I disse situasjonene er det et stort behov for å dele EPJ-informasjon i behandlingsrettede registre.

I høringsnotatet s. 18 står det at informasjonssikkerhetstiltakene må være tilpasset virksomhetens art, aktiviteter og størrelse. Denne holdningen gjenfinnes imidlertid ikke i selve forskriftsforslaget med unntak av merknadene til § 5 annet ledd.

Økonomiske konsekvenser

Ikke mulig å beregne

Miljøkonsekvenser

Ingen

Konklusjon/anbefaling

Se administrasjonens anbefaling